

Context-concept benadering

Symposium Velon 2008

Sanneke Bolhuis: Inleiding

Dorien Doornebos & Quincy Elvira:
Experimenteren in economieonderwijs

Quinta Kools: Context-concept
onderwijs ontwerpen in de
docentenwerkplaats

Fontys Lerarenopleiding Tilburg

Context-concept benadering

- Cc didactiek o.a. in de bètavakken
- Waarom: welke problemen zijn aanleiding?
- Wat wordt ermee bedoeld? Kenmerken?
- Deels overlappend met andere didactische benaderingen: probleemgestuurd onderwijs, projectonderwijs, activiteit-gestuurd, authentiek leren, etcetera

Context-concept benadering: waarom?

“De redenering ... dat wat wordt aangeboden bepaald zou kunnen worden door wat voor leerlingen zelf of vanuit de samenleving gezien relevant is, wordt in havo en vwo slechts sporadisch gehanteerd.” Commissie Vernieuwing Biologieonderwijs

Als vakkennis abstract en contextloos wordt aangeboden leidt dat tot *motivatie- en leerproblemen*. Leerlingen:

- zien de relevantie van de leerstof niet
- kunnen de leerstof niet relateren aan concrete situaties
- begrijpen de onderlinge samenhang in de stof niet

Context-concept benadering: waarom?

- Toename van kennis in de wetenschappelijke discipline leidt tot veel te overladen curriculum
- Curriculum biedt geen goede basis voor
  - vervolgopleiding waarbij vak ondersteunend is
  - vervolgopleiding in de discipline
  - ‘welopgevoede burger’ (“scientific literacy”)

Contexten: wat zijn dat?

Uiteenlopende definities en verschillen in omvang, bijv. 'huisartspraktijk', 'aardbeving', 'waterkwaliteit', Gemeenschappelijk:

1. **Reële, concrete** situaties, gebeurtenissen, praktijken, problemen
2. Contexten vragen om activiteiten (handelen)
3. **Betekenis** van contexten ontstaat in **handelen** en door **taal**
4. Vakkennis (taal, concepten) levert specifieke bijdrage aan die

Kenmerken cc didactiek

- Contexten als uitgangspunt
- Keuze contexten op basis van:
  - a) betekenis voor leerlingen én
  - b) concepten (theorie, vakkennis) leveren bijdrage aan begrijpen van de context
- Actieve betrokkenheid van leerlingen in de activiteiten en taal van de context (-> begrip)
- Concepten terug laten komen in verschillende contexten (-> transfer)

Enkele problemen voor cc didactiek

Ontwerp en implementatie vergen:

- Keuze van geschikte contexten (echte of simulatie) en geschikt maken van context
- Keuze van representatieve concepten en concentrisch opbouwen (spiraal-curriculum)
- Aanpassen toetsing aan nieuwe leerdoelen
- Tijd (!) voor het cyclisch ontwikkelen, evalueren en bijstellen
- Bereidheid vertrouwde onderwijs los te laten